

Rebrot de l'independentisme aostà

written by Jordi Vázquez i Mir | 6 de març de 2020

El Moviment *Pays d'Aoste Souverain* va presentar el seu programa el [28 de febrer](#) de cara a les eleccions regionals del 19 d'abril. "El 1997 vam concebre el primer Dia de la Independència de la Vall d'Aosta, pocs anys després el govern regional sense idees regionals ho va copiar convertint-lo en el "Dia de l'Autonomia", en realitat la celebració d'una colonització", va dir Joseph Henriët, historiador i ideòleg del moviment independentista arpità.

Henriët, fundador del moviment arpità

Fou el propi Henriët qui va proposar anomenar Arpitània al conjunt de terres de parla franco-provençal o arpitàna. Aquestes estan dividides entre tres estats:

- l'italià; amb la pròpia Vall d'Aosta,
- el suís; amb la Suïssa francòfona a excepció del Jura,
- el francès: amb la Savoia, Lió i el Franc Comtat

Henriët va considerar que el nom de franc-provençal implicava una forma lingüística de transició entre l'occità provençal i el francès i va fer la proposta d'adoptar una forma basada en el nom dels "Alps" en occità i la terminació similar a Occitània. El seu *Movimento Harpitanya*, fundat el 1976, va ser el primer grup que va demanar la independència de la vall respecte d'Itàlia. De curta vida va ser succeït per *Ethnistes Valdôtains*, *Francité* (partidària de la lluita armada), *Val d'Aohta Libra*, *Indépendantistes Valdôtains* i *Nation Val d'Outa*.

El 7 de març *Fête Nachonale de la Val d'Aoûta*

Amb el veterà militant arpità els músics Michel Perret i

Christian Sarteur; van participar a l'anunci de '*Pays d'Aoste Souverain*'. El llançament oficial de la campanya electoral està previst per dissabte 7 de març a Nus amb motiu de la primera 'Diada Nacional *Fîta Nachonala de la Val d'Aoûta-Vall d'Aosta*'. Durant l'acte es presentarà la Carta Nachonala, document programàtic de PAS, amb la participació dels cantautors de Vall d'Aosta, Philippe Milleret, Luis de Jyaryot i Christian Sarteur, que tancarà la jornada amb un concert.

Els activistes independentistes encara no han decidit si presentaran la seva llista o s'uniran als autonomistes. "Molta gent –va dir Michel Perret– ens està cercant, però no ens interessa el més mínim que es puguin dividir línies de cadires amb els partits nacionals ni els autonomistes autònoms que han traït els veritables valors de l'autonomia. Només ens podríem apropar als que ens donaran l'autèntica prova de creure i de voler assolir aquests valors". Sarteur va reiterar que "el moment polític a la Vall és particularment confús; prenem el camp proposant una independència oberta, dialogant però concreta".

Eleccions anticipades el 19 d'abril

El "moment confús" és provocat per un avançament de les eleccions regionals. L'any 2018, la Lega va aconseguir la presidència mercès a un acord amb *Stella Alpina, Pour Notre Vallée, ALPE, MOUV'* i una trànsfuga de l'*Union Valdôtaine*. Tradicionalment aquesta formació és la més important, i tanmateix la més veterana, dins el moviment autonomista oposat als partits italians. En realitat es va tractar d'un pacte de perdedors contra l'UV que va guanyar les eleccions tot i passar de 13 a 7 escons. El Parlament aostà té 35 escons. En tres mesos les formacions d'esquerra autonomista (*Stella Alpina* i ALPE) van trencar amb el govern leghista. Arran d'aquests fets es va presentar una moció de confiança i va caure el govern. El desembre de 2018 doctor Antonio Fosson, de *Pour Notre Vallée*, va ser nomenat president de la vall amb una majoria alternativa. Era formada per *Union Valdôtaine, l'Union*

Valdôtaine Progressiste, ALPE i Stella Alpina.

Les eleccions de l'abril d'enguany són resultat de la crisi provocada pel descobriment dels vincles del propi Fosson amb la màfia. La ja de per se desacreditada classe política italiana s'ha vist definitivament enfonsada ja que el partit de Fosson va formar-se per regenerar la fins llavors majoritària UV, amb diversos casos de corrupció.

Índex de les formacions polítiques aostanes citades

Lega, a Aosta, es presenta amb *Jeune Val d'Aosta*, amb un marcat caràcter autonomista. Des de 1998 la *Lega* es presentava a Aosta en coalició amb el grup independentista *Val d'Aohta Libra*.

Union Valdôtaine, partit històric fundat el 1945.

Union Valdôtaine Progressiste (UVP), ala esquerra de l'UV escindida el 2013.

MOUV', escissió de l'UVP de 2017 liderada per l'exeurodiputat Luciano Caveri, es va oposar a un acord entre UV i UVP. És el més nacionalista dels partits escindits.

ALPE, es va fundar el 2010 com a fusió de dues escissions de centre esquerre de l'UV, *Aosta Viva* i *Renoveau Valdôtain*.

Pour Notre Vallée, escissió centrista de l'UV de l'any 2016.

Stella Alpina, és hereva dels autonomistes moderats, oposats a la vessant nacionalista de l'UV. El 1984 un sector de l'UV es va separar de la formació i, conjuntament amb la secció local de la democràcia cristiana italiana van convergir en la Federació Autonomista el 1998. Aquesta formació, amb les restes dels liberals, socialistes i conservadors italians, supervivents del desgavell de la política italiana d'aquella època van fundar el 2001 *Stella Alpina*.